

SMÄRRE MEDDELANDEN.

Ett prov på Lindometillverkning.

Det är sedan gammalt bekant, att Lindome socken i norra Halland varit ett centrum för möbelsnickeri. Flera äldre författare, som skildrat Halland, ha berört denna tillverkning och Barchæus ger en ganska ingående och högst intressant skildring av dess stora betydelse för västra Sverige. Han påpekar till och med, att en livlig export försiggick därifrån. Vid de undersökningar, som gjordes i Lindome för Göteborgsutställningens hantverks- och allmogeavdelningar, fann jag, att det var ytterst svårt att fastställa exakt vilka möbler och typer, som gjordes där. Vid en resa i Värmland sommaren 1928 fann jag emellertid en möbel från Lindome, som jag anser vara av det intresse, att ett meddelande i Fata-

Fig. 1. Bord, tillverkat i Lindome 1830. Nu i Ransäters hembygdsgård, Värmland.

buren är motiverat. Det är ett bord av ljus polerad björk i Karl-Johansstil av den form, som fig. 1 visar. Det har två sidoklaffar med vridhållare och en draglåda. I denna finnes en lapp med följande inskrift: »Detta Divan Bord är förfärdigat af Snickaren Mathias Svensson uti N:o 4 Hellesåker, Lindome Sok:en Hellåsåker den 14:de Junij 1830.» På en annan lapp i lådan står: »L. Pettersson. Meubeltillverkare i Göteborg Huset N:o 3 och 4 Sillegatan.»

Bordet tillhör Ransäters hembygdsgård i Värmland. Dess tidigare öde är mig ej bekant.

Sigurd Erixon.

Korta linfästen.

De linfästen, som oftast brukats i Älvdalen, Mora och Malung i Dalarna, äro mycket korta, fig. 2. Hur de ha använts, har ej varit klart, förrän den 90-årige bonden Staffan-Anders från Åsen i Älvdalen vid ett besök i Nordiska museet kunde meddela, att de höllos i vänstra handen. Någon bild av förfaringssättet har icke funnits förrän Ola Bannbers i anslutning till nyssnämnda meddelande fotograferade arbetsmetoden i Älvdalen, fig. 3.

Jag meddelar här till jämförelse ett kopparstick, fig. 4, föreställande en grekisk kvinna hållande linfästet på samma sätt som i Älvdalen och själva sländan i högra handen. Dess tillkomst är mig obekant. Jag har funnit det hos en bokförsäljare vid en Seinekaj i Paris, och det synes härröra från 1800-talets början. Underskriften antyder, att det är en flicka från de grekiska öarna det är fråga om. Hugo Blümmer påvisar i *Technologie und Terminologie der Gewerbe und Künste bei Griechen und Römern* (Band 1, sid. 132), att linfästet hölls på detta sätt även i det antika Grekland och han illustrerar även detta genom några vas målningar.

Sigurd Erixon.

Fig. 5. Kort linhuvud från Älvdalens s:n, Dalarna. L. 27 cm. Nord. mus. 46.389.

Nordiska allmogesmycken och orientaliska.

Analogierna mellan nordiska allmogesmycken och orientaliska äro tydliga, men ingen har hittills brytt sig om att närmare undersöka dem. Dock skulle en sådan undersökning icke blott vara ytterst intressant utan även giva uppslag till en vidgad syn på hela vår konst under järnåldern och medeltiden. Under min sista resa i Orienten har jag sett smycken som verkligen ge en något att tänka på. Traditionen och främmande idéer hänga i längre än man tror. I Balkanländerna finnas smycken till vilka den sassanidiska vingade kungakronan varit modell. De sassanidiska kungarna togo i sin tur detta emblem från egyptierna, där den vingade